

I Spotkanie warsztatowe

**Zespołu ds. opracowania Programu na rzecz
osób starszych w województwie podlaskim
na lata 2016-2020**

2 października 2015 r.



W dniu 16 września 2015 r. Uchwałą Nr 77/869/2015 Zarząd
Województwa Podlaskiego z inicjatywy Regionalnego Ośrodka
Polityki Społecznej w Białymstoku powołał

**Zespół ds. opracowania Programu na rzecz osób
starszych w województwie podlaskim na lata
2016-2020**



Skład Zespołu:

Przewodniczący Zespołu: Elżbieta Rajewska – Nikonowicz
– Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku

1	Bednarek Bożena	Federacja Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok
2	Bobrowska-Dąbrowska Krystyna	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
3	Fabin Anna	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży
4	Giesko Anna	Podlaski Urząd Wojewódzki
5	Gromadzka Katarzyna	Komenda Wojewódzka Policji Wydział Prewencji
6	Iwanowska-Kleotko Dorota	Wojewódzki Urząd Pracy
7	Janczuk Małgorzata	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
8	Kozikowska Ewelina	Urząd Miejski w Białymstoku Departament Spraw Społecznych
9	Lauryn Maria Jolanta	Suwska Rada Seniora przy Urzędzie Miejskim w Suwałkach
10	Mendak Przemysław Marek	Suwskie Stowarzyszenie Opieki Paliatywnej
11	Pyłkowska Alina	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
12	Rudnik Honorata	Urząd Miejski w Suwałkach
13	Skorko Anna	Stowarzyszenie Akademia plus 50
14	Sowulewska Jadwiga	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy w Suwałkach
15	dr Sztop-Rutkowska Katarzyna	Fundacja "SocLab" Białystok
16	Talmon Magdalena	Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku
17	Tomaszewska Bożena	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
18	Wołosik Jan	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy w Białymstoku



Zadania Zespołu:



Analiza problemów i potrzeb osób starszych z terenu województwa podlaskiego

Opracowanie celów i obszarów wsparcia pod kątem ich zgodności z aktualną sytuacją społeczno-gospodarczą regionu

Opracowanie wstępnego projektu Programu

Weryfikacja uwag wniesionych do projektu Programu po konsultacjach społecznych

Udział w opracowaniu ostatecznej wersji Programu

Prowadzenie badania monitoringowego Programu

Po co Program?

Zmiany
demograficzne
oparte na starzeniu
się społeczeństwa
powodują potrzebę
ukierunkowania
polityki senioralnej
w województwie
podlaskim

Potrzeba **wdrożenia**
długofalowych
działań realizujących
dalekosiężne cele,
które będą stanowić
impuls do wdrażania
trwałych,
systemowych
rozwiązań na rzecz
seniorów w
województwie
podlaskim

Potrzeba **integracji**
i koordynacji działań
różnego typu
podmiotów
działających na rzecz
seniorów



Perspektywa czasowa



Program przewidziano na pięć kolejnych lat **(2016-2020)**, gdyż tylko działania kompleksowe i odpowiednio długookresowo realizowane mają szansę przynieść trwałe efekty dla poprawy sytuacji społecznej osób starszych.

Perspektywa czasowa obowiązywania niniejszego dokumentu została skomunikowana z głównymi dokumentami strategicznymi krajowymi i wojewódzkimi.

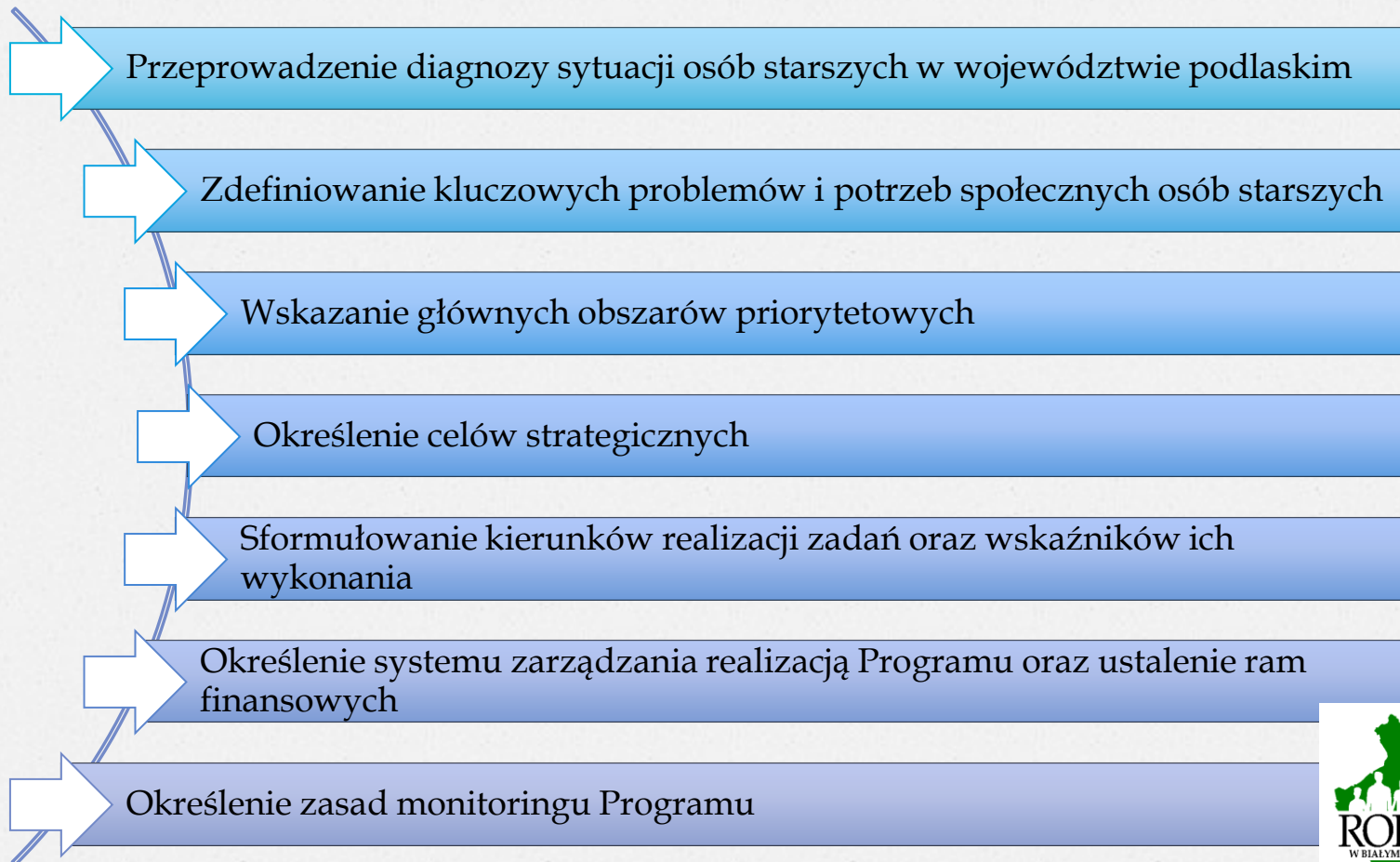




Metodologia budowania Programu



Proces opracowania Programu



Stworzenie ram **Programu na rzecz osób starszych w województwie podlaskim na lata 2016-2020** podyktowane jest koniecznością korelacji zapisów Programu z kierunkami strategicznymi określonymi w aktualnie obowiązujących dokumentach rządowych i wspólnotowych oraz strategiach wojewódzkich.

Spójny
z Rządowym
Programem na
Rzecz
Aktywności
Społecznej Osób
Starszych na lata
2014-2020

Spójny
z Załoženiami
Długofalowej
Polityki
Senioralnej w
Polsce na lata
2014-2020

Spójny ze
Strategią
Rozwoju
Województwa
Podlaskiego do
roku 2020

Spójny ze
Strategią
Polityki
Społecznej
Województwa
Podlaskiego
do roku 2020



Rządowy Program na rzecz aktywności społecznej osób starszych na lata 2014-2020

Program, podobnie jak jego pierwsza wersja na lata 2012-2013, jest przedsięwzięciem kompleksowym, uwzględniającym obszary i kierunki wsparcia umożliwiające osiągnięcie celu głównego, jakim jest:

Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną.



Cel główny Programu realizowany jest przez cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1.

Zwiększenie różnorodności i poprawa jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych:

- ☐ tworzenie ofert odpowiadających problemom osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym w szczególności w procesie wykluczenia społecznego
- ☐ promowanie nowych rozwiązań na rzecz motywowania osób starszych do uczenia się dla zachowania aktywności, w tym szczególnie osób starszych pozostających w niekorzystnej sytuacji
- ☐ tworzenie specjalnej oferty dydaktycznej oraz nowych form inicjatyw edukacyjnych, odpowiadających na potrzeby osób starszych, w tym w szczególności w procesie wykluczenia społecznego
- ☐ rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej

Cel szczegółowy 2.

Tworzenie warunków dla integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej, m.in. pogłębianie wiedzy na temat zmian biologicznych, zdrowotnych, społecznych zachodzących wraz z wiekiem w ramach przygotowywania społeczeństwa do starości.

Cel szczegółowy 3.

Rozwój zróżnicowanych form aktywności społecznej, w tym upowszechnianie wolontariatu, partycypacji w procesach decyzyjnych, w życiu społecznym, w tym udział osób starszych w kształtowaniu polityki publicznej.



Cel szczegółowy 4.

Zwiększenie dostępności, podniesienie jakości usług społecznych oraz wspieranie działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji:

- ☐ rozwój systemów wsparcia umożliwiających zaspokojenie specyficznych dla wieku podeszłego potrzeb, w szczególności osobom starszym o ograniczonej samodzielności,
- ☐ rozwój usług społecznych w sferze sportu, turystyki rekreacji i kultury.



Na Program składają się **komponent konkursowy** oraz **systemowy**.

1. Komponent konkursowy zakłada wsparcie finansowe projektów realizowanych przez organizacje działające w sferze pożytku publicznego w czterech obszarach priorytetowych na rzecz osób starszych:

- ☐ *Edukacja osób starszych*
- ☐ *Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową*
- ☐ *Partycypacja społeczna osób starszych*
- ☐ *Usługi społeczne dla osób starszych*

2. Komponent systemowy polega na wypracowaniu założeń długofalowej polityki senioralnej i opiera się na doświadczeniach i ustaleniach poczynionych w ramach Rządowego Programu na rzecz osób starszych na lata 2012-2013.



Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020

Polityka senioralna - to ogół celowych działań administracji publicznej wszystkich szczebli oraz innych organizacji i instytucji, które realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się

Cel polityki senioralnej w Polsce - wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych



ZDROWIE I SAMODZIELNOŚĆ

Priorytet 1. Stworzenie systemowych rozwiązań, które pozwolą na rozwój usług medycznych dla osób starszych.

Cel 1. Rozwój geriatrici jako specjalizacji.

Cel 2. Przygotowanie i doskonalenie zawodowe kadry medycznej w kierunku całościowej i kompleksowej opieki zdrowotnej nad starszym pacjentem.

Cel 3. Wspieranie i rozwój poradni i opieki geriatricznej w Polsce.



Priorytet 2. Promocja zdrowia i profilaktyka zdrowotna.

Cel 1. Przygotowanie do okresu własnej starości pod względem wiedzy na temat zmian fizycznych i psychicznych podczas procesów starzenia i konsekwencji określonych zachowań.

Cel 2. Promocja właściwego stylu życia w sferze zdrowia psychicznego, aktywności intelektualnej, odżywiania, rytmu dnia, rekreacji, higieny ciała i unikania zachowań ryzykownych pod względem zdrowotnym.

Cel 3. Rozwój i wspieranie aktywności fizycznej.



Priorytet 3. Rozwój usług społecznych i opiekuńczych dostosowanych do potrzeb osób starszych.

Cel 1. Rozwój usług społecznych dostosowanych do potrzeb oraz możliwości osób starszych.

Cel 2. Zapewnienie odpowiedniej opieki nad osobami o ograniczonej samodzielności poprzez rozwój usług opiekuńczych.

Cel 3. Opracowanie i wdrożenie systemu teleopieki oraz wykorzystanie innowacyjnych technologii w ułatwieniu organizacji opieki dla osób starszych.

Cel 4. Stworzenie systemów wsparcia dla opiekunów nieformalnych, w szczególności na poziomie lokalnym.



BEZPIECZEŃSTWO

Cel: Zapewnienie bezpieczeństwa osób starszych i przeciwdziałanie stosowanym wobec nich nadużyciom.

Cel: Wspieranie przestrzennego planowania architektonicznego dostosowanego dla wszystkich (universal design), i z uwzględnieniem potrzeb różnych grup wieku (w tym osób starszych).



AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA OSÓB 50+

Cel: Upowszechnienie, poprawa jakości oraz dostosowanie zarówno do potrzeb rynku pracy jak i do potrzeb i możliwości odbiorców oferty edukacyjnej (pracowników i poszukujących pracy w wieku 50+).

Cel: Tworzenie warunków pracy przyjaznych pracownikom i stosowanie rozwiązań z zakresu zarządzania wiekiem.

Cel: Zwiększenie skuteczności i efektywności działań promujących zatrudnienie i aktywność zawodową osób 50+ oraz 60+.

Cel: Rozwój współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia osób w wieku 50+.



AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA, SPOŁECZNA I KULTURALNA OSÓB STARSZYCH

Priorytet 4. Rozwój oferty edukacyjnej dla osób starszych w obszarach zgodnych z potrzebami.

Cel 1. Upowszechnienie edukacji prozdrowotnej.

Cel 2. Upowszechnianie edukacji obywatelskiej.

Cel 3. Upowszechnienie edukacji w zakresie nowych technologii.

Priorytet 5. Wspieranie rozwoju systemowych rozwiązań dla organizacji różnych form uczenia się osób starszych, w tym ruchu Uniwersytetów Trzeciego Wieku.



Priorytet 6. Rozwój aktywności obywatelskiej osób starszych.

Priorytet 7. Rozwój wolontariatu osób starszych.

Cel: Podnoszenie kompetencji kulturowych.

Cel: Integrowanie działań instytucji i organizacji.

Cel: Promowanie animacji kulturalnej.



Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020

Cel strategiczny 3. Jakość życia

Cel operacyjny 3.1. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów demograficznych

- ❑ Podtrzymywanie aktywności zawodowej i społecznej, w szczególności osób starszych
- ❑ Rozwój usług opiekuńczych i opieki długookresowej nad osobami zależnymi
- ❑ Rozwój infrastruktury związanej z czasem wolnym z uwzględnieniem potrzeb osób starszych

Cel operacyjny 3.2. Poprawa spójności społecznej

- ❑ Zwiększenie dostępu do różnego rodzaju usług społecznych co sprzyjać będzie ograniczaniu pogłębiania się sfery ubóstwa i wykluczenia
- ❑ Wykorzystanie istniejącego potencjału inwestycyjnego do celów rozwoju „srebrnej gospodarki”

Cel operacyjny 3.3. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego

- ❑ Zwiększenie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, głównie dotyczących opieki nad osobami starszymi, obłożnie i przewlekle chorymi
- ❑ Rozwijanie lecznictwa sanatoryjnego i rehabilitacyjnego
- ❑ Kształtowanie prozdrowotnego stylu życia



Dokumentem nadrzędnym wyznaczającym kierunki i zakres działań w obszarze osób starszych w województwie podlaskim jest

Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2020

Obszar strategiczny II. Wypełnianie funkcji rodziny - rodziny z osobami zależnymi, bezpieczeństwo

Szczegółowe cele i kierunki działań wobec osób starszych na terenie województwa podlaskiego wskazane są w:

Programie pomocy społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w województwie podlaskim na lata 2014-2018.



Rozwój usług, aktywizacja społeczna i edukacja seniorów

- ☐ Wspieranie inicjatyw promujących kształcenie, edukację i integrację ludzi starszych, w tym Uniwersytetów III Wieku
- ☐ Inicjowanie, organizacja i wsparcie imprez kulturalnych oraz integracyjnych dla osób starszych
- ☐ Promowanie, wspieranie i organizowanie działań, akcji, kampanii informacyjnych o zjawisku starzenia się, „dobrych praktykach” i pozytywnym wizerunku osób starszych
- ☐ Wspieranie programów lokalnych przeciwdziałających izolacji i samotności ludzi starszych, w szczególności na terenach małych miejscowości
- ☐ Promowanie i wspieranie integracji międzypokoleniowej
- ☐ Wspieranie podmiotów świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne
- ☐ Podnoszenie standardu i dostępności do usług społecznych świadczonych na rzecz osób starszych
- ☐ Badania dotyczące monitorowania sytuacji i potrzeb osób starszych w województwie podlaskim



Dziękujemy za uwagę

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku

ul. Kombatantów 7

15-110 Białystok

www.rops-bialystok.pl

tel. 85 744 72 72

